

1 Our Shiur began with the גמרא continuing - from the previous daf - the debate of the two versions of the מחלוקת between the רבי עקיבא and רבנן.

The Gemara first cites a ברייתא, which simply read, would seem to be in accord with ר' אלעזר's understanding of the מחלוקת.

The רבנן say עבודה זרה כשרץ - עבודה זרה has the same rules of טומאה as שרץ, in that it's טומא טומאת מגע - by direct contact, and not טומא טומאת משא - by carrying it.

Whereas, רבי עקיבא says עבודה זרה כנדה - עבודה זרה has the rules of טומאה like נדה, in that it IS טומא טומאת משא.

According to רבה who said that the רבנן also hold that עבודה זרה is טומא טומאת משא, we must interpret this Braisa as follows.

מאי כשרץ דלא מטמא באבן מטמא -

When the רבנן said כשרץ עבודה זרה, they only meant to say that עבודה זרה is like שרץ in that it's not מטמא through אבן - a stone placed on supports - which in the case of נדה, if she sits on that rock, utensils that are below become טמא טמא, even though they did not bear her weight.

However, they agree that עבודה זרה is טומא טומאת משא.

Whereas, רבי עקיבא says עבודה זרה כנדה - עבודה זרה IS טומא טומאת באבן - טומא טומאת משא.

2 The Gemara cites another ברייתא which reads as follows;

נכרי ונכרית עבודה זרה ומשמשיה הן ולא היסטן רבי עקיבא אומר הן והיסטן -

This Braisa cannot be understood simply as written, because נכרי ונכרית - an idol-worshipping man or woman -

גזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהן -

The Chachamim decreed that they have the status of זבה זב, and are מטמא במשא ובהיסט, which means;

טמא טומאת משא - is when the טהור carries the משא.

טהור טמא - is when the טמא carries or moves the טהור.

1 *The Gemara continues...*
2 versions of the מחלוקת between the רבנן and רבי עקיבא

The Gemara first cites a ברייתא which seem in accord with...

The diagram illustrates two versions of the Gemara's ruling. On the left, the רבנן (Sages) hold that עבודה זרה (idol-worship) is כשרץ (like a fly) and מטמא טומאת משא (carrying). On the right, ר' אלעזר (R. Elazar) holds that עבודה זרה is כנדה (like a menstruant) and מטמא טומאת מגע (contact). The diagram shows how these rulings relate to the status of the idol-worshiper and the objects they carry or touch.

2 *Another ברייתא...*
נכרי ונכרית עבודה זרה ומשמשיה הן ולא היסטן רבי עקיבא אומר הן והיסטן
Cannot be understood simply as written

?

נכרי ונכרית
Idol-worshipping man or woman

גזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהן
מטמא במשא ובהיסט

The טמא carries or moves the טהור
The טהור carries the טמא

The diagram explains the Braisa about idol-worshippers. It states that they are treated like זבה זב and are מטמא במשא ובהיסט. A question mark indicates a difficulty in understanding this. The diagram clarifies that 'מטמא במשא' means the idol-worshiper carries or moves the clean object, while 'בהיסט' means the clean object carries the idol-worshiper.

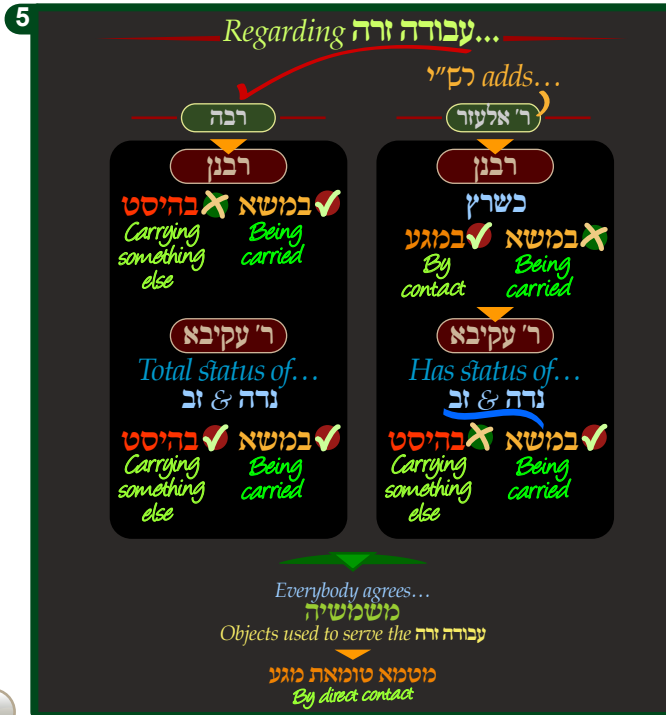
3 Therefore, after some discussion the Gemara interprets the Braisa as follows:
 The words הן והסיטן mean -
 הן - when they - the טמא - are carried - In other words טומאת מושא
 מושא.
 והסיטן - when they - the טמא - carry or move others - In other words טומאת היסט.

4 Now, let's clarify the Halachos:
 נכרי ונכרית בין הן שהסיטו את אחרים ובין אחרים שהסיטו אותן טמאים -
 An idol-worshipping man or woman is מטמא, במשא - by being carried,
 בהיסט - by carrying or moving others - and this includes
 אבן מסמא - a placed stone.
 This is universally agreed to by ר' אלעזר, רבה, רבנן, ר' עקיבא, רבנן.

5 Regarding עבודה זרה, the מחלוקת of רבי עקיבא and the רבנן - according to רבה is as follows:
 The רבנן hold, עבודה זרה is only מטמא במשא - by being carried, but is not מטמא בהיסט - by carrying something else.
 Whereas, רבי עקיבא holds, עבודה זרה has the total status of זב and נדה - the same Halacha as
 whether they are carried or whether they carry something else.

Rashi adds; According to ר' אלעזר the מחלוקת is as follows;
 The רבנן hold, עבודה זרה is completely like שרץ, and is only מטמא במגע - by direct contact, and not מטמא במשא - by carrying it, and of course not בהיסט - by moving others.
 Whereas, רבי עקיבא holds, עבודה זרה has the status of זב and נדה regarding מטמא מושא only, but not regarding היסט.

Everybody agrees regarding מושמשה - objects used to serve the עבודה זרה, like decorations, etc., are only מטמא טומאת מגע - by direct contact.

6 The גמרא next talks about another aspect of עבודה זרה of טומאה - if taken apart, do the pieces of עבודה זרה maintain their טומאה or not?

6 *Another aspect of...*
עבודה זרה of טומאה

?

עבודה זרה ישנה לאברים או אינה לאברים?
Do the pieces of עבודה זרה maintain their טומאה or NOT?

The גמרא brings two versions of the question

?

7 The גמרא brings two versions of the question.

In the first version it says
היכא דהדיוט יכול להחזירה לא תיבעי לך - obviously, if it does not need an expert to put it back together, it's considered as if it's still whole.
The question is only if an expert is required to put it together, do we say that since it's in pieces it's considered broken and has no טומאה, or since none of the parts are missing it is still טמא?

7 *1st*

היכא דהדיוט יכול להחזירה לא תיבעי לך
OBVIOUSLY, if it doesn't need an expert to put back together, it's considered as still whole.

If an EXPERT is required...

<i>It's in pieces</i>	<i>No parts missing</i>
טמא ✗	טמא ✓
	?

8 In the second version it says
היכא דאין הדיוט יכול להחזירה לא תיבעי לך - if a layman cannot put it together and it needs an expert, then obviously it's considered broken and is not טמא. But if a layman can put it together is that enough to consider it whole, or do we say that since it's in pieces, it's not טמא?
Either way, the גמרא says
תיקו - let the question stand.

8 *2nd*

היכא דאין הדיוט יכול להחזירה לא תיבעי לך
If it needs an expert to put back together, OBVIOUSLY it's considered broken and IS NOT טמא.

If a LAYMAN can put it together...

<i>Is it considered whole</i>	?	<i>Since it's in pieces</i>
טמא ✓	!	טמא ✗
תיקו		

9 The גמרא then asks another question regarding טומאת עבודה זרה.

עבודה זרה פחותא מכזית מהו - if an עבודה זרה is less than the size of an olive, is it still טמא?

Do we say that just like שרץ, an עבודה זרה is בכעדשה - even if there is only a piece the size of a lentil, or is it like מת - a dead body, which is not טמא unless it's the size of an olive?

9 Another question regarding...

טומאת עבודה זרה

עבודה זרה פחותא מכזית מהו?

less than **טמא?**

Do we say עבודה זרה is...

כמות	?	כשרץ
בכזית		בכעדשה
Size of an olive		Size of a lentil

10 The גמרא answers
תא שמע - come and hear a proof.

A בריתא says that an עבודה זרה less than an olive is not טמא, because of a פסוק which says
וישליך את עפרה על קבר בני העם - he threw the ashes of עבודה זרה onto the graves of the people who had worshipped it. From the fact that the פסוק put graves and עבודה זרה together, we see they both only have טומאה if they're at least the size of an olive.

10 תא שמע

ברייתא

עבודה זרה

less than **טמא**

because the פסוק says...

וישליך את עפרה על קבר בני העם

He threw the ashes of ע"פ בני העם

עבודה זרה קבר

טמא

11 We proceed to the next משנה which begins with the word מנין.
מנין לספינה שהיא טהורה - from where do we know that a boat is not מקבל טומאה - it is not susceptible to Tumah.

11 מנין?

מנין לספינה שהיא טהורה?

From where do we know that a boat is NOT מקבל טומאה?

12 The משנה answers
 - דרך אניה בלב ים - שנאמר
 The גמרא explains that since the פסוק compares אניה - a boat, to ים - the sea, we can learn, מה ים טהור אף ספינה טהורה, just like the sea does not become טמא, so too, a boat does not become טמא.

12 **משנה:**
דרך אניה בלב ים
 The *משנה* explains...
 the פסוק compares
אנייה - a BOAT
ים - the SEA
 מה ים טהור אף ספינה טהורה
 a BOAT the SEA
~~טמא~~ ~~טמא~~

13 The גמרא cites a Braisa in which חנניה derives this Halachah from another פסוק in שמיני where it says:
 ...מכל כלי עץ או בגד או עור או שק...
 which compares wooden vessels to a sack regarding טומאה.
 טהור שק מיטלטל מלא וריקן - just as a sack can be carried when it's empty or full,
 טהור אף כל מיטלטל מלא וריקן - so too, all other types of vessels only become טמא if they can be carried when it's empty and full.
 - לאפוקי ספינה דאינה מיטלטלת מלא וריקן - That excludes a wooden ship from becoming טמא, because it cannot be carried when it's full, because it's too heavy.

13 **ברייתא:**
מכל כלי עץ או בגד או עור או שק
 חנניה derives this הלכה from...
 Sack Wooden vessels
 Compared regarding טומאה
 אף כל מיטלטל מלא וריקן
 מה שק מיטלטל מלא וריקן
 Empty Full
 Can be carried
 So too...
 All other vessels only become טמא if they can be carried empty and full
 לאפוקי ספינה דאינה מיטלטלת מלא וריקן
~~טמא~~
 יין מלא

14 The גמרא asks
 מאי בנייהו - what is the practical difference between our משנה and חנניה? After all they are in agreement in the Halachah, and disagree only in the source.

The גמרא gives 2 answers. One is...
 איכא בנייהו ספינה של חרס - a boat made of earthenware.
 According to our משנה, it would not become טמא either, because any boat is compared to water.
 According to חנניה, only wooden vessels cannot become טמא if they're too heavy to carry. But an earthenware boat can become טמא, because חרס is not mentioned in that Posuk.

14

מאי בנייהו?
 what is the practical difference between our משנה and חנניה?

The גמרא give 2 answers...

1st

ספינה של חרס
 Earthenware boat

חנניה: **טמא** ✓
 not mentioned in that פסוק

משנה: **טמא** ✗
 Compared to water

15 A second difference is ספינת הירדן - a boat small enough to sail on the ירדן river. These boats are small enough to be carried. According to our משנה it does not become טמא, because any boat is compared to water.
 According to חנניה it would become טמא, because it can be carried.

As ר' חנינא בן עקביא taught;
 מפני מה אמרו ספינת הירדן טמאה מפני שטוענין אותה ביבשה ומורדין אותה למים -
 The ספינת הירדן IS susceptible to Tumah because it is loaded on land, and then lowered into the water.

15

2nd

ספינת הירדן
 A small boat that can sail on the ירדן river

חנניה: **טמא** ✓
 Can be carried

משנה: **טמא**
 All boats compared to water

ר' חנינא בן עקביא

מפני מה אמרו ספינת הירדן טמאה?
 שטוענין אותה ביבשה ומורדין אותה למים

16 The Daf concludes with several Aggadic teaching, the first of which is related to our last discussion.
 - לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ואפילו שעה אחת
 One should not miss coming to the בית המדרש even once, שהרי כמה שנים נשנית משנה זו בבית המדרש ולא נתגלה טעמה עד שבא ספינת הירדן - ר' חנינא בן עקביא ופירשה was taught many years ago, and the reason was only revealed later by עקביא בן עקביא.

16

The Daf concludes with several Aggadic teaching

1st

לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ואפילו שעה אחת
 One should not miss coming to the בית המדרש even once!

!

שהרי כמה שנים נשנית משנה זו בבית המדרש ולא נתגלה טעמה עד שבא...

Reason was revealed by...

ר' חנינא בן עקביא

17 Another well-known teaching;
 - אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה
 The words of the Torah are retained only by one who is willing to give his life for the Torah.
 שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באוהל
 ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום

17

Another well-known teaching

אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה

זאת התורה אדם כי ימות באוהל

ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום

Dedicated By: _____

Review

DafHachaim.org